Кошт нумару—5 кап.

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ БССР.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:
На 1 месяц — — 70 к.
« 3 « — — 2 р.
« 6 « — — 4 »
На 1 год — — 7 »
Зьмена адрасу—10 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі пасьля тэксту — — — 50 кап.
За радок нонпарэлі пасярод тэксту — — 1 руб.
За радок нонпарэлі перад тэкстам — — 1 р. 50 к.
Сьпешныя—на 50 проц. даражэй.
Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:
за 1 дакумант—60 кап.,
за кожны дадатковы—30 кап.
Беспрац. і чырвонаармейцы за 1 дакумант—15 кап., за кожны дадатковы—5 кап.
Публікацыі ЗАГС'у—5 руб.

Падпіска прымаецца ў Контрагэнцтве Друку, ва ўсіх аддзяленьнях Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх паштова-тэлеграфных канторах.
Абвесткі прымаюцца канторай газэты: Менск, Савецкая, 63. Тэл. № 478 і Бел. Дзярж. Рэклямай.
АДРАС РЭДАКЦЫІ—*Менск, Савецкая, 63. Тэл. № 478. Тэл. рэдактара—769.*

7-ы год выданьня. штодзённая газэта № 28 (1623) Пятніца, 5-га лютага 1926 г.

Прывітаньне 8-му Усебеларускаму Зьезду Ленінскага Камсамолу.

Зьезд Ленінскага камсамолу.

Па шляху бязупыннага росту ішоў ЛКСМБ в часу 7-га ўсебеларускага зьезду.

Штодзень расьлі і пашыраліся шэрагі саюзу, уліваліся новыя кадры рабоча-сялянскай моладзі. Гэты рост перажываў ня толькі камсамол Беларусі, гэты рост перажываў і камсамол усяго Саюзу Рэспублік, разам з ростам партыі і прафсаюзаў.

Рост, разьвіцьцё саюзу мае свае небясьпечныя бакі. Паўстае пытаньне: у які напрамак пойдзе разьвіцьцё саюзу? Уліваюцца новыя кадры моладзі, якія ня маюць вопыту грамадзянскай вайны, голаду, будаўніцтва. Яны могуць прынесьці з сабою настроі, якія ня будуць карыснымі Ленінскаму камсамолу, якія могуць пашкодзіць камуністычнаму разьвіцьцю саюзу. Сама назова саюзу ўжо гаворыць аб тым, што саюз павінен іському ленінскім шляхам, пад сьцягам ленінізму, а для таго, каб з гэтага шляху не сасьлізнуць, камсамол павінен яшчэ шчыльней, больш, чым калі небудзь, зьвязацца з партыяй, якая павінна кіраваць ім. Партыя на XIV зьезьдзе і наш IX зьезд КПБ значную ўвагу вызначылі камсамолу. Партыя сказала, што будзе рашуча змагацца з процiпастаўленьнем камсамолу партыі; РЛКСМ і ЛКСМБ цалкам ухвалілі пастановы партыі. Гэта знача, што цьвёрдае і непасрэднае кіраўніцтва партыі камсамолам успрынята ўсім камсамолам.

Дзеля гэтага тым больш павінна быць зараз зьвернута ўвага на пашырэньне партыйнага асяродку ў камсамоле. Пытаньне—камсамолец у партыі і партыец у камсамоле—павінна быць вырашана. Камсамолец, які перадаецца ў партыю, павінен у ёй навучыцца таму, каб прышоўшы ў камсамол да сваіх малодшых таварышоў, змог партыйна, пабальшавіцку, вытрымана адказваць на ўсе балючыя пытаньні.

Камсамол расьце, галоўным чынам за лік сялянскае моладзі. Асабліва ў нашых варунках сялянская частка ў саюзе будзе пераважнай, дзеля гэтага партыйна-пралетарскае кіраўніцтва павінна быць як мага ўзмоцнена. Упарта рашуча павінна весьціся праца па ўцягненьню 100 проц. рабочай моладзі ў саюз. Сялянская моладзь павінна ў саюзе выхоўвацца ў партыйна-пралетарскім кірунку.

Рашучая барацьба з вясковымі настроямі аб процiпастаўленьні вёскі гораду.

Больш рашучае правядзеньне нацыянальнай палітыкі ўнутры камсамолу.

Якаснае палепшаньне ўсёй працы.

Большае дапасаваньне сваёй працы да допытаў рабоча-сялянскай моладзі.

Замацаваньне кіраўніцтва партыі ва ўсіх зьвеньнях працы камсамолу.

Выхоўваньне і высоўваньне партыйна-вытрыманага, пралетарска-саюзнага актыву.

Вось тыя галоўныя задачы, якія стаяць перад камсамолам Беларусі ў час скліканьня VIII ўсебеларускага зьезду.

Пад сьцягам ленінізму, поўнай згодай з пастановамі XIV зьезду і пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі ўсебеларускі зьезд камсамолу вырашыць усе пытаньні, якія перад ім стаяць.

Зьезд зямельных працаўнікоў.

Сёньня распачынае працу зьезд зямельных працаўнікоў. Зьезд павінен будзе вырашыць цэлы шэраг неабходных пытаньняў па адбудаваньню сельскай і лясной гаспадаркі Беларусі. Перад арміяй зямельных працаўнікоў стаіць баявая задача—правесьці ў жыцьцё ўсе пастановы і мерапрыёмствы савецкага ўраду па ўзьняцьцю нашай сельскай і лясной гаспадаркі на нябывалы ўзровень, давесьці яе да поўнага росквіту і тым самым палепшыць дабрабыт беларускага працоўнага сялянства. Ня трэба забываць, што ў даны момант ад росту сельскай гаспадаркі залежыць і рост нашай прамысловасьці, якую зараз таксама паступова пачынаем разьвіваць ва ўсіх яе галінах.

Калі мы заглянем у мінулае, то пабачым, што над разьвіцьцём як сельскай, такі лясной гаспадаркі ніхто ніколі не клапаціўся. Наадварот, сельская і лясная гаспадарка цэлымі дзесяткамі гадоў толькі руйнавалася, неміласэрдна нішчылася ворагамі працоўнай клясы—панамі і капіталістамі. Яны, «апякуючыся» над селянінам праз сваіх прыслужнікаў прыставоў ды ураднікаў, імкнуліся толькі эксплёатаваць «мужыка», выцягваць яго жылы і смактаць яго кроў, а не рабіць якіясьці там рэформы і мерапрыёмствы для палепшаньня становішча селяніна. І вось, калі пасьля Вялікага Кастрычніка, селянін сам стаў гаспадаром сваёй зямлі, калі ён перастаў судзіцца з панамі за сэрвітуты, а заўладаў зямлёю поўнасьцю, перад савецкаю ўладаю зараз-жа паўстала пытаньне вывесьці сельскую гаспадарку з таго заняпалага стану, у якім яна ўвесь час знаходзілася.

Зямельная рэформа, якую савецкая ўлада зараз праводзіць, дае самыя шырокія магчымасьці весьці сельскую гаспадарку зусім іншым шляхам для яе буйнага ўзросту. Вывесьці сельскую і лясную гаспадарку з яе заняпаду—справа нялёгкая. На гэта трэба патраціць шмат сродкаў, шмат энэргіі, палажыць шмат працы. Найвялікшая частка гэтай працы бязумоўна кладзецца на плечы зямельных працаўнікоў, на гэтую армію, якая сёньня ўступае ў бойку з дапатопнымі формамі землякарыстаньня, з першабытнымі спосабамі апрацоўкі зямлі.

Праца цяжкая, але праца пачэсная. Зямельныя працаўнікі са шчырасьцю ўзяўшыся за яе—бязумоўна выканаюць пастаўленыя перад імі заданьні на ўсе сто процантаў. Яны адбудуюць гаспадарку нашага працоўнага сялянства, а тым самым зьнішчаць цемру і ўбогасьць селяніна.

На што галоўным чынам павінна быць зьвернута асаблівая ўвага—гэта на дасьледаваньне нашага краю. У гэтай галіне амаль што ніколі нічога не рабілася. А без дасьледаваньня ўсіх прыродных багацьцяў краіны немагчыма шпарка павесьці працу па яе адбудаваньню. Зьезд напэўне зьверне ўвагу на гэта пытаньне і вырашыць яго ў пажаданай форме. Апрача гэтага зьезд мусіць дэтальна абгаварыць усе пастаўленыя перад ім пытаньні сельскай і лясной гаспадаркі, каб пасьля рэальная праца шпаркімі крокамі павяла ўперад наша сацыялістычнае будаўніцтва.

На Усходня-Кітайскай чыгунцы.

Загад Чжан-Цзо-Ліна аб аднаўленьні прафсаюзаў.

МУКДЭН. 3 II. Сёньня а 9 гадзіне ўвечары Чжан-Цзо-Лін даў загад адчыніць прафсаюзы па ўсёй каляіне Усходня-Кітайскае чыгункі.

На мараканскім фронце.

Абд-Эль-Кэрым ваявацъ можа.

ПАРЫЖ, 1 II. Як паведамляе «Журналь дэ Дэба», Абд-Эль-Кэрым мае 80.000 байцоў. Войска Абд-Эль-Кэрыма не адчувае нястачы зброі

Нямецкія князі не атрымаюць ні капейкі.

Гіндэнбург ужо патурбаваўся аб „іх высокасьцях“.

БЭРЛІН, 3-II. Пры абгаворы ў юрыдычнай камісіі рэйхстагу пададзенага камуністамі законапраэкту аб адкладзе да 3-га чэрвеня разгляду ўсіх судовых дамаганьняў ранейшых магнацкіх дамоў выявілася, што 3 з 5-х сыноў Вільгельма Гогенцолерна, як быўшыя афіцэры, атрымліваюць пэнсію ў 15.000 марак кожны. Брат Вільгельма, прынц Гэнрых Прускі, як быўшы адмірал, атрымлівае 17.000 марак.

МІЖНАРОДНАЕ СТАНОВІШЧА СССР.

БЕЛАГВАРДЗЕЙСКІ НАПАД НА СЭКРАТАРА ГЭНЭРАЛЬНАГА КОНСУЛЬСТВА СССР У ПАРЫЖЫ.

ПАРЫЖ. 3-II. Белагвардзеец, які зрабіў напад на сэкратара гэнэральнанага консульства СССР у Парыжы, зьяўляецца ранейшым капітанам царскае арміі—Мэлідзэ. Калі складалі пратакол у камісарыяце паліцыі, Мэлідзэ аблаяў сэкратара гэнэральнага консульства парасейску і заявіў, што хацеў памсьціцца за зварот у СССР грузінаў, які, згодна яго думкі, узрывае сілы белае эміграцыі. Мэлідзэ пагражаў, што калі ня будзе спынена рэпатрыяцыя, ён і яго прыхільнікі застрэляць консула і сэкратара.

Кампанія чужаземцаў у Шанхаі проці СССР.

ЛЁНДАН, 3-II. Чужаземцы, якія жывуць у Шанхаі, утварылі лігу барацьбы з бальшавіцкаю прапагандаю на Далёкім Усходзе.

Звароты аддзяленьня Маскоўскага народнага банку ў Лёндане растуць.

ЛЁНДАН, 1-II. Маскоўскі народны банк у Лёндане абвясьціў, што гадавая прэмія ў гэтым годзе выплачваецца ў разьмеры 8 проц. Балансавы фонд у бягучы час складае 5.429.000 фунтаў стэрлінгаў, ці 51 міліён залатых рублёў. Зварот лёнданскага аддзяленьня банку складае 141 міліён фунтаў ці 1.329 міліёнаў залатых рублёў, г.зн. у тры разы больш, чым за мінулыя 12 месяцаў.

Рост савецкіх заказаў у Францыі

У сьнежні 1925 г. гандлёвае прадстаўніцтва СССР у Францыі ўтварыла заказаў на суму звыш 1.400.000 руб. У лістападзе зроблена заказаў на 2.330.000 руб.

Рабочы рух.

Праз галовы правадыроў.

Рабочыя масы Англіі патрабуюць вызваленьня 13-ці камуністаў.

ЛЁНДАН, 1-II. У лёнданскай пралетарскай ваколіцы Іст-Ісьлінгтон адбыўся вялікі мітынг, на якім ухвалена рэзалюцыя з патрабаваньнем вызваліць з астрогу 13-ць ангельскіх камуністаў, засуджаных у лістападзе мінулага году. На тым-жа мітынгу ўсе прысутныя падпісалі пэтыцыю адпаведнага зьместу.

Цікава адзначыць, што мітынг быў наладжаны мясцоваю сэкцыяю рабочае партыі і што камуністы на мітынгу не выступалі.

95 арганізацый рабочае партыі адмовіліся выключаць камуністаў.

ЛЁНДАН, 3 II. Камуністычная партыя паведамляе, што 95 мясцовых аддзелаў рабочае партыі адмовіліся ажыцьцявіць пастанову ліверпульскага зьезду рабочае партыі аб выключэньні камуністаў.

Лідэры бэльгійскіх саюзаў зрываюць дапамогу бастуючым.

ПАРЫЖ, 1-II. Правадыры бэльгійскага саюзу працаўнікоў кніжнае справы прымусілі ўзьдзельнікаў забастоўкі працаўнікоў кніжнае справы адмовіцца ад дапамогі савецкіх рабочых у ліку 10 000 франкаў, не зважаючы на некалькі разоў выказанае жаданьне рабочых узяць дапамогу ад савецкіх прафсаюзаў.

Сэкратар саюзу пераплётчыкаў Мальдарэн пагражаў свайму саюзу выключэньнем з цэнтральнага аб'яднаньня, калі саюз будзе дамагацца прыёму дапамогі ад працоўных СССР.

Тав. Адамовіч Я. А.—ганаровы чырвонаармеец.

Старшыня Савету Народных Камісараў Беларусі тав. Адамовіч Язэп Аляксандравіч абраны агульным сходам 81-га Стралковага Чырвоназнаменнага палка і зацьверджан загадам па Рэвалюцыйнаму Вайсковаму Савету СССР ганаровым чырвонаармейцам гэтага палка.

Апазіцыя ў УсеКП асуджана нямецкаю кампартыяй.

На канфэрэнцыі палітсэкратароў нямецкае кампартыі.

Напрамак ЦК УсеКП цалкам правільны.—Пастановы 14-га зьезду гэта—падручнік для змаганцаў за сусьветную рэвалюцыю.

НЯШЧАДНАЕ ЗМАГАНЬНЕ З УРАДАМ ЛЮТЭРА, АГІТАЦЫЯ ЗА РОСПУСК РЭЙХСТАГУ.

БЭРЛІН, 3-II. Канфэрэнцыя палітычных сэкратароў і рэдактараў нямецкае кампартыі, якая адбывалася ў Бэрліне, заслухала падрабязную справаздачу аб 14 зьезьдзе УсеКП. Усімі галасамі супроць аднаго ўхвалена рэзалюцыя, якая прызнае пазіцыю ЦК УсеКП зусім правільнаю і адхіляе пярэчачыя ёй погляды апазіцыі. У рэзалюцыі падкрэсьліваецца, што сацыялізм можа перамагчы і ў адным краі, што НЭП трэба разумець ня толькі як адступленьне ці як выключна расейскую зьяву, але як адзіна правільную эканамічную палітыку пераможнага пралетарыяту, як абавязковае захаваньне саюзу пралетарыяту з сялянствам, як арыентацыя эканамічнае палітыкі СССР на індустрыялізацыю, на самастойнасьць і незалежнасьць ад капіталістычнага сусьветнага рынку і, нарэшце, на неабходнасьць забясьпечыць кіруючую ролю кампартыі і абараніць яе ад прытоку чужацкіх элемэнтаў.

Рэзалюцыя прызнае, што ўсе адпаведныя пастановы 14 зьезду маюць вельмі вялікае значэньне ня толькі для УсеКП і будучыны СССР, але зьяўляюцца адначасна гістарычна значнымі рашэньнямі для лёсу сусьветнае рэвалюцыі.

Самымі галоўнымі практычнымі задачамі бліжэйшае будучыны зьяўляюцца, згодна поглядаў канфэрэнцыі: арганізацыя змаганьня беспрацоўных супольна з фабзаўкомамі і прафсаюзамі, арганізацыя агульнага змаганьня супроць зьмяншэньня зарплаты і наступу прадпрыёмцаў, самая шырокая агітацыя за роспуск рэйхстагу і змаганьне супроць рэакцыйнага ўраду Лютэра.

Канфэрэнцыя аднагалосна, у тым ліку і галасамі прадстаўнікоў групы Маслава, асудзіла паводзіны апошняга на судзе.

Крайнія левыя трымалі сябе на канфэрэнцыі стрымана.

На сэсіі ангельскага парляманту.

„Дух Лёкарно“ у ангельскай прамысловасьці. Ангельцы — самыя ненавісныя белыя чэрці ў Кітаі. Палітыка ўраду ажабрачвае жыхарства краю.

Дачыненьні да СССР павінны зьмяніцца.

ЛЁНДАН, 3-II. Уітлі (міністр аховы здароўя ў урадзе Макданальда), выступіўшы ў спрэчках наконт троннае прамовы, так сказаў аб вакліках караля да зьмірэньня: „Нам заяўлена аб патрэбе захаваць дух Лёкарно ў прамысловасьці. У маім разуменьні, дык дух Лёкарно ўжо пануе ў прамысловасьці, бо ён азначае пакланеньне перад моцнымі і зьневажаньне слабых. Той самы міністр, які капітуляваў перад урадам Мусаліні (воплескі на рабочых лаўках). адкрыта зьневажае маскоўскі ўрад (сьмех на ўрадавых лаўках). Прыяцельская рука, працягнутая Францыі, зьяўляецца браняваным кулаком у Эгіпце. Мы муштруем Індыю, а наша палітыка ў Кітаі зьяўляецца ня толькі катастрафічную для нашага гандлю, але зрабіла нас у вачох кітайцаў самымі ненавіснымі з белых чарц й».

Выступаўшы далей член рабочае партыі Марган Джонс запытаў, якая ў сучасны момант пазіцыя ўраду ў яго дачыненьнях да СССР. Джонс дадаў, што да таго часу, пакуль абгавор гэтага пытаньня будзе адкладацца, некаторыя групы жыхарства павінны быць асуджаны на беспрацоўе і беднасьць.

«Мы ня маем патрэбных падстаў, заявіў Джонс,—гаварыць пра прыяцельскія дачыненьні з усімі дзяржавамі за выключэньнем Расеі. Разброеньне Эўропы немагчыма, пакуль Савецкі Саюз ня будзе далучан да сям'і нацый».

Магчымы блёк лібэралаў і рабочае партыі.

ЛЁНДАН, 3-II. Выканком рабочае партыі думае дасягнуць згоды з лібэраламі на надыходзячай сэсіі парляманту.

Там, дзе пануе буржуазея,

Арышты ў Югаславіі ня спыняюцца.

Арыштаваных катуюць да сьмерці.

ВЕНА, 2-II. Увесь час у Юга-Славіі адбываюцца масавыя арышты. Арыштаваных рабочых б'юць і катуюць.

Аднаму з рабочых удалося пераслаць з астрогу на волю ліст наступнага зьместу: «У пятніцу а 9-й гадзіне ўвечары з камэры № 5 чуліся крыкі. Праз 5 хвілін адтуль вынесьлі аднаго рабочага мёртвым. Думаюць, што гэта рабочы Іэрцэ, у якога паліцыя абавязкова хацела вымагчы «прызнаньне», што ён вёў антымілітарысцкую прапаганду. Яшчэ за два дні да забойства яго катавалі і павыкручвалі рукі і ногі. У нашым астрозе знаходзіцца 160 палітычных. Камэры не асьвяжаюцца вольным паветрам, дзеля чаго паветра там вельмі благое, ад чаго зьняволеныя часта млеюць».

Пратэст проці гвалтаў югаслаўскае паліцыі.

Прэзыдыум міжнароднага юрыдычнага бюро зьвярнуўся з тэлеграмаю ў адвакацкую камэру ў Белградзе да міністра юстыцыі югаслаўскага ўраду і да Лігі Абароны праў чалавека ў Парыжы з пратэстам супроць масавых арыштаў рабочых і сялянскіх дзеячоў у Белградзе і катаваньня вязьняў.

Пакараньне негра за крадзеж белае кабеты.

НЬЮ-ЁРК, 3-II. У Ляксінгтоне (штат Кентукі) прысуджан да кары сьмерцю нэгр Гарыс, злоўлены ў час пакражы белае жанчыны і забойства яе гаспадара. Каб перашкодзіць натоўпу лінчаваць Гарыса, будынак суду ахоўваўся.

Разгляд справы цягнуўся 16 хвілін.

У апошні час.

Англія рыхтуецца да ваеннае інтэрвэнцыі ў Кітаі.

ЛЁНДАН, 1-II. Бюлетэнь «Кітайскага Інфармацыйнага Бюро», які выходзіць у Лёндане, зьмясьціў такое паведамленьне: ужо распрацован да самых дэтальных падрабязнасьцяў праэкт ангельскае інтэрвэнцыі ў Кітаі з мэтай зьнішчэньня кітайскага нацыянальнага руху. Зараз у дыплёматычных колах ідзе барацьба між прыхільнікамі сыстэмы «перамоў» г. зн. канфэрэнцыі, абяцанак і г. д. і прыхільнікамі ўзброенага выступленьня, якія кажуць, што толькі „сіла можа аднавіць ангельскі ўплыў у Кітаі“.

Спэцыялісты ўжо разглядзелі пытаньне і заявілі, што для інтэрвэнцыі хопіць 100.000 чалавек.

Большая частка гэтых сіл можа быць паслана ў Кітай з Індыі, у якой знаходзіцца да 80.000 ангельскіх белых войск. Апроч таго, ужо ўзмоцнен гарнізон у Ганконгу.

Праэкт ваеннае інтэрвэнцыі ўстанаўляе падзел Кітаю па дзьве вобласьці: паўночную і паўдзённую. Большая частка войск павінна быць разьмеркавана між Цянь-Цьзінам і Шанхаем. Першая частка войска павінна быць высаджана ў Цянь-Цьзіне. Гэтае войска павінна дамагацца найхутчэйшае стычкі з Фынь-Юй-Сянам. Ужо ёсьць зарука на тайнае падтрыманьне Чжан-Цзо-Ліна. Водлуг пляну экспэртаў, для захопу Ханькоу хопіць скарыстаць толькі мінаносцы. Для Кантону хопіць высадзіць адзін батальён эўрапейскіх войск. Атака на кітайскую частку Кантону можа быць паведзена з высьпы Шаміна (на ім разьмешчан чужаземны квартал) пры падтрыманьні мінаносцаў і крэйсэраў, якія ўжо ў працягу некалькіх месяцаў сьцягваюцца ў воды Кітаю з другіх вод.

Думаюць таксама, што ўсе тэлеграфныя агэнцтвы будуць падначалены суроваму кантролю, тэлеграмы павінны праходзіць цэнзуру для таго, каб галоўныя апэрацыі пачаліся раней, пакуль рабочая партыя, або другая радыкальная арганізацыя ў Англіі, якая магла-б запратэставаць проці інтэрвэнцыі, даведалася-б аб падрыхтаваньнях.

Ужо ангельскі банк перавёў «шанхайскаму і ганконскаму банку» ў Шанхаі 600.000 фунтаў стэрлінгаў на шырокую агітацыйную кампанію на Ўсходзе за барацьбу «з кітайскім нацыяналізмам» і «з савецкаю прапагандаю».

Спробы учыніць пераварот у Партугаліі.

ПАРЫЖ, 3-II. (Затрымана дастаўкаю). Водлуг паведамленьня агэнцтва Гаваса з Лісабону, тут была зроблена спроба ваеннага перавароту, але ўраду ўдалося прыдушыць непарадкі. Вайсковая група, спрабаваўшая ўчыніць пераварот, сёньня а 8 гадз. раніцы здалася на міласьць ураду.

У Польшчы.

Дэманстрацыя беспрацоўных у Уладлаўцы.

ВІЛЬНЯ. 3-II. Ва Ўлацлаўцы некалькі сотняў беспрацоўных наладзілі дэманстрацыю і патрабавалі паскорыць выдачу дапамогі.

Паліцыя арыштавала шмат дэманстрантаў.

Пажары на фабрыках.

30-га студзеня здарыліся ў Варшаве два пажары, у часе якіх згарэла фабрыка трыкатажу і дзяржаўная фабрыка тэлефонных і тэлеграфных апаратаў. Выкліканым пажарным камандам удалося праз некалькі гадзін пагасіць пажары, але страты надта вялікія.

У Латвіі.

Амэрыканская пазыка.

Перагаворы латвійскага ўраду з прадстаўнікамі Нью-Ёркскага аб'яднаньня трэстаў у справе пазыкі далі наступныя вынікі. Латвія атрымала пазыку ў суме 10 мільёнаў даляраў на 7 з палов. проц. гадавых, выпускны курс—95 і камісіённы 5-6 проц.

Марская катастрофа.

Латвійскі карабель «Караліна» наскочыў у Балтыцкім моры на ледзяную гару. У Эстоніі былі атрыманы радыётэлеграмы з карабля з просьбаю ратунку. З Эстоніі выехаў на мейсца катастрофы лёдакол «Сурстэль», але ў момант яго прыбыцьця карабель «Караліна» разам з усёю камандай патануў.

У Заходняй Беларусі.

Бунт беспрацоўных у Вільні.

ВІЛЬНЯ. 3-II. Некалькі сот беспрацоўных уварваліся на пасяджэньне віленскае гарадзкое ўправы з крыкамі „хлеба і працы“. Беспрацоўныя сьпявалі рэвалюцыйныя сьпевы. Члены ўправы спынілі пасяджэньне і ўцяклі.

Віленскае аб'яднаньне 24 прафсаюзаў адхіліла прапанову буржуазнае яўрэйскае грамады аб дапамозе беспрацоўным дабрахвотнымі ахвяраваньнямі.

Пратэст проціў справы 93.

На вуліцах Вільні былі вывешаны 1 лютага чырвоныя сьцягі з рэвалюцыйнымі надпісамі. Раскідана шмат камуністычных адозваў, якія заклікаюць рабочую моладзь да пратэсту проціў правакацыйнага працэсу 93.

Да паноў па параду і грошы.

Старшыня «Часовае беларускае рады» ў Вільні Паўлюкевіч выехаў 4-га лютага г.г. у Варшаву дзеля перагавораў у справе арганізацыі „беларускага“ зьезду. Паўлюкевіч спадзяецца, што гэты зьезд адбудзецца праз 2 м.

Гэты «зьезд» ужо шмат разоў назначаўся і адкладваўся, бо няма ахвотнікаў прыехаць, а тыя, што згаджаюцца, трэбуюць вялікіх грошай. Так Паўлюкевічу дагэтуль і не ўдалося наняць патрэбнага ліку статыстаў дзеля гэтага «зьезду». Цяпер, калі ў Варшаве дадуць грошай, то можа і найме.

З польскага друку.

Грабскі аб украінскім унівэрсытэце. Вільня сягоньня.

Нядаўна міністр асьветы склікаў камісію па арганізацыі ўкраінскага ўнівэрсытэту. Дзеля таго, што ўрад не зьмяніў свае думкі аб месцы адчыненьня ўнівэрсытэту (Кракаў), украінскія вучоныя не зьявіліся і сабраліся толькі палякі.

Міністр асьветы Ст. Грабскі ў гутарцы з супрацоўнікам «Кур. Варш.», на запытаньне аб прычынах няяўкі ўкраінскіх вучоных, кажа, што апошнія салідарызуюцца з палітычнымі ўкраінскімі коламі, якія да гэтага часу ня прышлі да паразуменьня з урадам у справе арганізацыі ўнівэрсытэту. Грабскі-ж глядзіць на гэту справу так:

> „Усякія школьныя справы павінны вырашацца на грунце патрэбаў асьветных і грамадзянскіх, а не на грунце партыйна-палітычных рознагалосьсяў“.

Але-ж трэбаваньне польскага ўраду, каб украінскі ўнівэрсытэт знаходзіўся абавязкова ў Кракаве, а не на тэрыторыі Заходняе Ўкраіны, выклікана якраз не жаданьнем прынясьці карысьць украінскаму народу, а якраз наадварот: жаданьнем пашкодзіць яму атруціць яго моладзь у нацыянальна-чужым акружэньні. І пан Грабскі, як галоўны кіраўнік паланізатарскага наступу проціў украінцаў і беларусаў, ведае гэта лепш, чым хто іншы.

Міністр, мусіць, дзеля таго і зьбіраецца выхоўваць украінскую моладзь у такім польскім асяродку, як Кракаў, каб здаволіць асьветныя і грамадзянскія патрэбы ўкраінскага народу. Толькі ці падзякуе селянін Заходняй Украіны пану Грабскаму за такое здаволеньне яго культурных патрэб?..

У «Кур. Віл.» ад 30 І зьмешчаны артыкул „Па кепскай дарозе“. Аўтар артыкулу кажа аб тым, да якога становішча дайшла цяпер Вільня. Упадак прамысловасьці і ўзрост беспрацоўя з кожным днём павялічываюць голад і недахваты сярод усё шырэйшых колаў.

> „Ранейшая Вільня—асяродак гандлёвы і адміністрацыйны цяпер зусім зыйшла на ролю маленькага места...
>
> У душу, цела і мозг прасягае наказ, цырку яр, загад, і гэта пры агульн й зморы і недахватах прыводзіць да апатыі і духоўнага заняпаду“.

Вось да якога становішча па словах самых мясцовых палякаў давяло Вільню панаваньне паліцыі, бюракратыі, дэфэнзывы і іншых «культурных» інстытуцыяў панскай Польшчы.

У Саюзных Рэспубліках.

Аўстрыйская рабочая дэлегацыя ў Маскве.

Старшыня дэлегацыі аб перашкодах падарожжа ў СССР.

МАСКВА, 3-II. У гутарцы з прадстаўніком ТАСС старшыня аўстрыйскае рабочае дэлегацыі Форкаш (сацыял-дэмакрат) паведаміў, што дэлегацыя перад падарожжам у СССР спаткала шмат перашкод: некаторыя прадпрыёмцы адмовіліся даць водпуск сябром дэлегацыі, дзеля чаго 4 сябры павінны былі адмовіцца ад падарожжа. Апроч таго, некаторыя рабочыя былі пазбаўлены магчымасьці фінансаваць паездку з прычыны нястачы сродкаў.

Становішча рабочае клясы Аўстрыі пагоршваецца кожны дзень. Крызіс, які перажывае Аўстрыя, яшчэ ня скончыўся і паглыбляецца, чаму становішча рабочае клясы ў будучыне, бясспрэчна, яшчэ больш пагоршыцца.

Наконт пралетарскага адзінства Форкаш сказаў: «Шырокія рабочыя колы Аўстрыі, бясспрэчна, як давнаюцца праўды пра сапраўднае становішча СССР, патрэбуюць ад правадыроў утварэньня адзінага Інтэрнацыяналу».

Плян забясьпечаньня апалам на 1925-26 г.

Даклад т. Ларычава ў Савеце Працы і Абароны.

МАСКВА. 3-II. Дзяржаўная Плянавая Камісія падала на разгляд Савету Працы і Абароны плян дастаўкі апалу на 1925-26 г. Старшыня Дзяржаўнае Плянавае Камісіі Ларычаў паведаміў, што пасьля азнаямленьня з становішчам апалу Дзяржаўная Плянавая Камісія зрабіла такія вывікі: 1) выдаткі апалу на бягучы год, зацьверджаныя Дзяржаўнаю Плянаваю Камісіяю, трэба лічыць канчатковымі і павялічаць іх ня можна; 2) трэба ўжыць усе меры, каб надыходзячы год мы пачалі з нармальным запасам апалу; 3) асноўнаю задачаю ў сучасны момант павінна быць падрыхтоўка да павялічэньня здабычы вугалю, бо пашырэньне дастаўкі апалу павінна адбыцца, галоўным парадкам, за кошт павялічэньня здабычы вугалю; 4) існуючае становішча вымагае, каб ВСНГ ужыў арганізацыйныя меры, якія дапамаглі-б нам забясьпечыць правільны рост апалу.

У спрэчках па дакладу Ларычава выступілі т.т. Чубараў (ВСНГ), Рудзутак (НК шляхаў), Крыжаноўскі (Дзярж. Плян. Кам.). Уладзіміраў (УЦСПС), Квірынг (ВСНГ) і інш. Усе выступаўшыя згаджаліся поўнасьцю з асноўнаю ацэнкаю Дзяржаўнае Плянавае Камісіі ў пытаньні аб становішчы дастаўкі апалу ў краі.

Разьмеркаваньне апалу між асобнымі спажыўцамі.

МАСКВА, 3-II. Савет Працы і Абароны зацьвердзіў прапанаваную Дзяржаўнаю Плянаваю Камісіяю СССР праграму апалу на 1925-26 год у лічбах 2 132 міліёны пудоў вугольнага апалу з астачаю на 1926-27 год 797 міліёнаў пудоў.

Выдаткі каменна-вугольнага апалу асабістымі спажыўцамі зацьверджаны Саветам Працы і Абароны ў такіх лічбах: 688 міліёнаў пудоў—водны транспарт, 1.214 міліёнаў пудоў—прамысловасьць і 120 міліёнаў пудоў—іншыя спажыўцы.

Выкрыцьцё шпіёнскае арганізацыі ў Кіеве.

Грузінскія меншавікі ў ролі агэнтаў Польшчы.

ХАРКАЎ. 3-II. Надоечы дзяржаўная палітычная ўправа арыштавала на польскай граніцы групу западозраных грузінаў. З дазнаньня выявілася, што гэта былі ўдзельнікі грузінскага паўстаньня ў мінулым годзе, якія доўга хаваліся ў розных гарадох, а цяпер хацелі ўцякаць заграніцу. Ніці дазнаньня прывялі ў Кіеў, дзе хутка была выкрыта арганізацыя, якая зьвязвала грузінскіх меншавікоў з іх заграднічным бюро ў Парыжы. Пры допросе гэтае контррэвалюцыйнае банды выявілася, што нядаўна праз Кіеў прахаў у Грузію з заграніцы з некімі вялікімі даручэньнямі выдатны меншавіцкі грузінскі дзеяч пад мянюшкаю «Філіп» з таварышам «Косьцяю». Праз некаторы час абодва былі арыштаваны, калі яны варочаліся з Каўказа заграніцу. Філіп зьяўляецца старым сябром грузінскае меншавіцкае партыі, капітанам Анджапарыдзе, які займаў у часе меншавіцкага панаваньня ў Грузіі выдатныя пасады ва ўрадзе і арміі.

Косьця ж—стары польскі шпік Паложны. Абодва прыехалі ў Савецкі Саюз водлуг даручэньня загранічнага бюро грузінскіх меншавікоў. У арыштаваных знойдзены меншавіцкія пракламацыі, пляны мастоў і шпіёнскія весткі пра Чырвоную армію.

Між польскім гэнэральным штабам і загранічным бюро грузінскіх меншавікоў, у якое ўваходзяць Жорданія, Цэрэтэлі, Гэгечкоры і Рамішвілі, была дасягнута згода, водлуг якое гэнэральны штаб абавязаў перапраўляць агэнтаў бюро на савецкую тэрыторыю. Як удзячнасьць за гэта, усе матар'ялы, што вывозяцца з савецкае тэрыторыі для грузінскага бюро, павінны былі раней за ўсё падавацца ў польскі гэнэральны штаб.

Капітан Анджапарыдзе на дазнаньні ва ўсім прызнаўся. Усе ўдзельнікі гэтае справы арыштаваны і аддадзены пад суд.

Усесаюзная канфэрэнцыя камвузаў.

Адчынілася ўсесаюзная канфэрэнцыя камуністычных вышэйшых вучэбных устаноў, на якую зьехаліся рэктары, прарэктары і прадстаўнікі ячэек камуністычных унівэрсытэтаў РСФСР, Закаўказьзя, Украіны, Беларусі і Сярэдняе Азіі.

Крэдытаваньне тарфовых распрацовак у РСФСР.

МАСКВА. Згодна хадайніцтва Наркамзему РСФСР, цэнтральны сельска-гаспадарчы банк адпусьціў 850 000 р. на пазыку ў 1926 г. сялянству, якое займаецца здабычаю торфу.

ЦК РЛКСМ аб клюбнай працы юнсэкцый.

МАСКВА. 3-II. ЦК РЛКСМ заслухаў даклад аб працы клюбнае нарады. ЦК адзначыў, што клюбная праца сярод моладзі пастаўлена слаба. З добрых бакоў адзначаны посьпех сеткі юнацкіх сэкцый. ЦК РЛКСМ лічыць, што на працу ў юнацкіх сэкцыях у галіне самаадукацыі павінна быць зьвернена найбольшая ўвага. Гэта праца павінна ўвязвацца з працаю школ палітграматы.

Як ідуць перавыбары.

Кулакам даюць па шапцы.

СІМФЭРОПАЛЬ, 3-II. Перавыбары сельсаветаў у Крыме адбываюцца пры актыўным удзеле сялян. У Судацкім раёне, у якім пераважна жывуць татары, у выбарах брала ўдзел 63 проц. выбаршчыкаў. У Керчанскім раёне, рознастайным па нацыянальным складу, брала ўдзел у выбарах 50-80 пр. выбаршчыкаў.

У некаторых мясцох адбывалася змаганьне між кулакамі з аднаго боку і беднякамі і серадвякамі—з другога. Змаганьне скончылася перамогаю над кулакамі.

Наказы сельсаветам грунтоўна абмяркоўваюцца і папаўняюцца сялянамі.

НА МЯСЦОХ.

Тав. Калінін—член сельскага савету.

СЬВЯРДЛОЎСК, 3-II. У Шчадрынскай акрузе ў сябры Чыкуноўскага сельсавету выбраны М. І. Калінін.

Першы пленум савету паслаў т. Калініну ліст, у якім просіць яго ўзяць на сябе агульнае кіраўніцтва працаю савету праз пасылку таварыскіх лістоў.

Пачынае працаваць Неўскі суднабудаўнічы завод.

ЛЕНІНГРАД. Пасьля шматгадовага перапынку Неўскі суднабудаўнічы завод імя Леніна пачынае працаваць. У працягу бліжэйшых 5-х гадоў будзе пабудавана 15 марскіх параходаў для перавозкі лесу, 18 суднаў для Мурманскага порту, 2 тавара-пасажырскія параходы, 6 параходаў для руху па Пячоры і 12 буксіраў.

Перавышаем даваенныя нормы.

УЛАДЫВАСТОК, 3-II. Здабыча вугалю на Сучанскіх капальнях за мінулы год перавысіла даваенную на 30 пр. У сёлетнім годзе намечана здабыць 20 міліёнаў пудоў вугалю. Збыт забясьпечаны на кітайскіх і сінгапурскіх рынках.

Электрыфікацыя ілецкіх саляных промыслаў.

КІЗІЛ-АРДА. 3 II. 7 лютага ілецкія саляныя промыслы пераводзяцца з паравое на электрычную энэргію. Гэта зьнізіць сабекошт пуду солі на 25 пр.

Трактары сялянству Казакстану.

КІЗІЛ-АРДА. Да пачатку засеўнае кампаніі Казацкая рэспубліка атрымае 160 трактараў.

Першыя заметкі замежных рабочых у насьценных газэтах СССР.

БАТУМ, 2-II. У чарговым нумары насьценнае газэты батумскіх маракоў упяршыню зьявіліся заметкі амэрыканскіх і ангельскіх матросаў.

Савецкі суд прыслухоўваецца да заметак селькораў.

РАСТОЎ-ДОН, 2 II. У Кабардзе пракуратура на падставе селькораўскіх заметак узьняла 30 спраў. Выяўлена, што 80 проц. гэтых заметак адпавядаюць сапраўднасьці.

Хуліганства будзе зьнішчана.

ЦЬВЕР, 1-II. У Цьверскім губэрскім судзе пачалося некалькі паказальных судовых спраў супроць хуліганаў. Пасяджэньні суду ладзяцца ў рабочых раёнах. Гэтымі днямі за хуліганства ў п'яным відзе ў гарадзкім садзе прысуджан да 4 гадоў зьняволеньня з суровым абмежаваньнем выключаны раней з камсамолу Аляксееў. Рабочыя засталіся здаволенымі прысудам.

Дрэнна стаіць пажарная справа.

ТОМСК, 2 II. На Магачынскім лесапільным заводзе згарэлі дашчэнту толькі што адбудаваныя памяшканьні канторы, больніцы і кватэр рабочых. Пажарныя машыны на заводзе былі няспраўнымі, вады ня было, тушыць было нечым. Страты перавышаюць 10 тысяч руб.

Прычыны пажару выяўляюцца.

Вестні адусюль.

Выканком ангельскае рабочае партыі ідзе сьцежкаю лёрдаў.

ЛЁНДАН, 2-II. Выканком рабочае партыі ўхваліў выключыць тры мясцовых арганізацыі з партыі за адмову выконваць рэзалюцыі ліверпульскае канфэрэнцыі рабочае партыі, накіраваныя проці камуністаў.

Англія скарачае выдаткі на асьвету.

ЛЁНДАН, 1-II. Ангельскае міністэрства асьветы разаслала на месцы цыркуляр з патрабаваньнем скараціць па магчымасьці выдаткі на школы і асьветныя ўстановы.

Бяздротная сыгналізацыя з цягніка.

БЭРЛІН, 30-I. На чыгуначнай каляіне Бэрлін Ганнавэр гэтымі днямі была зроблена спроба перадаваць сыгналы па бяздротнаму тэлеграфу з цягніка, які знаходзіўся ў руху. Перадача настолькі ўдалася, што бяздротная сыгналізацыя будзе хутка наладжана на дзьвёх нямецкіх чыгуначных каляінах.

Канфэрэнцыя аб разброеньні адкладаецца.

СТАКГОЛЬМ. 3-II. Сэкратарыят Лігі Нацый прыслаў швэдзкаму ўраду прапанову адкласьці тэрмін скліку папярэдняе канфэрэнцыі аб разброеньні не пазьней 15 мая. Тэрмін скліку канфэрэнцыі будзе зацьверджаны на чарговым пасяджэньні савету Лігі.

Вялікае значэньне сыраваткі проці слупняку.

ПАРЫЖ, 3-II. Адзін з дырэктароў Пастэраўскага інстытуту Ру заявіў, што нядаўная вынаходка прышчэпкі проці слупняку, як відаць, дасьць магчымасьць чалавеку на ўсё жыцьцё ўберагчы сябе ад гэтае хваробы.

Рэкорд палёту ў даўжыню

ЛЁНДАН, 3-II. Ангельскі вайсковы лятун Аллан Кобхем, які зрабіў пералёт Лёндан—Капштадт, прыляцеў учора ў Прэторыю (сталіца паўднёва-афрыканскага саюзу), пераможшы 7 з 8 мі тысяч міляў паветранага шляху між канцавымі месцамі пералёту.

Да усебеларускага зьезду зямельных працаунікоу

Дасьледчая справа ў БССР.

„Паляпшэньне становішча працоўных ёсьць справа саміх працоўных“.
ЛЕНІН.

Упяршыню на ўсебеларускай нарадзе зямельных працаўнікоў ставіцца ва ўсю шырыню пытаньне аб сучасным становішчы і пэрспэктывах дасьледчае справы ў БССР*), амаль у пяршыню мы ставім перад зямельнымі працаўнікамі БССР пытаньне, што ў дасьледчай справе павінна ўзяць значны ўдзел і сялянства. Ва ўсю шырыню мы ўздымаем пытаньне аб сувязі дасьледчае справы з жыцьцём.

Будуючы пэрспэктыўныя пляны розных галін сельскае гаспадаркі, мы часта ня маем даволі дасьледаванага матар'ялу, ня кажучы ўжо аб зямельных і агранамічных працаўнікох, для якіх гэтыя матар'ялы і вывады вельмі патрэбны, каб рабіць агранамічную дапамогу жыхарству. Цалкам даць гэтыя матар'ялы і веды нашы дасьледчыя станцыі зараз ня могуць.

З прычыны недахвату срэдкаў, якія адпускаюцца на дасьледчую справу, нашы дасьледчыя станцыі яшчэ знаходзяцца ў стане арганізацыі. Гэта затрымлівае разьвіцьцё дасьледчае справы на Беларусі, адбіваецца на няўпэненасьці зямельных і агранамічных працаўнікоў у праведзеных імі мерапрыёмствах па аднаўленьню сельскае гаспадаркі і, бяссрэчна, калі такое становішча будзе цягнуцца далей, затрымае шпаркасьць аднаўленьня сельскае гаспадаркі.

Неабходна ў бліжэйшыя-ж гады належна забясьпечыць сродкамі нашы дасьледчыя ўстановы, каб яны маглі нармальна існаваць. Пасьля гэтага нашы дасьледчыя станцыі змогуць даць нам тыя каштоўныя матар'ялы, якія так патрэбны ўсім зямельным працаўнікам. Толькі пасьля належнага абсталяваньня і скончэньня пабудовы нашых раёнаых дасьледчых станцый, праз плянавасьць у іх працы, праз устанаўленьне пяршачарговасьці выкананьня заданьняў, праз належную сувязь прац і пагоджанасьць праграм чыннасьці ўсіх дасьледчых установ, мы зможам паглыбіць ·вызначаныя формы кіраваньня сельскаю гаспадаркаю і ўзьняць усю сельскую гаспадарку Беларусі на належную вышыню, а пасьля забясьпечыць бязупыннае пасоўваньне наперад сельскае гаспадаркі.

У гэтай працы па аднаўленьню і далейшаму паляпшэньню сельскае гаспадаркі павінны ўзяць значны ўдзел самі сяляне. Да вясны бягучага году пры ўсіх дасьледчых станцыях будуць арганізаваны, за кошт мясцовых сродкаў, **інстытут сялян-дасьледчыкаў**. Гэты інстытут займецца правядзеньнем у сялянскую гаспадарку правераных дасягненьняў нашых станцый, а таксама далейшым пашырэньнем праграм нашых навуковых дасьледчых станцый у варунках сялянскае гаспадаркі. Апошняя задача інстытуту сялян-дасьледчыкаў будзе ажыцьцяўляцца праз пастаноўку досьледаў па асобных пад'тэмах праграм дасьледчых станцый на сялянскіх гаспадарках. Гаспадарка селяніна-дасьледчыка будзе такім парадкам нізавою ячэйкаю дасьледчае станцыі. Пры такой пабудове прац нашае дасьледчае сеткі адразу будзе адчувацца найбольшая жыцьцёвасьць, бо агроном-дасьледчык будзе правяраць і паглыбляць свае вывады ў канкрэтных умовах сялянскае гаспадаркі, тут будуць дасягненьні саміх сялян-дасьледчыкаў, а ў той-жа час і іншыя сяляне, шчыльна зьвязаныя з дасьледчыкам, будуць ведаць аб выніках прац нашых дасьледчых станцый і ажыцьцяўляць іх.

М. Савіцкі.

*) На першым зьезьдзе па дасьледчай справе 3—8 красавіка 1924 г. зямельных працаўнікоў было мала.

Аб мясцовай с.-г. літаратуры.

Аб значэньні с.-г. кнігі, як аднэй з галоўных форм аграпрапаганды, шмат гутарыць ня трэба. Усім вядома, што ня ў *кожнай* хаце, а мо' і вёсцы можа *быць* аграном і гутарыць з селянінам аб новых палепшаньнях у яго гаспадарцы ці працы. А там, дзе яшчэ ня быў аграном, шмат чаго можа сказаць добрая с.-г. кніга, часопіс, газэта. Гэта—рэчы бясспрэчныя.

Толькі некалькі слоў мо' трэба сказаць аб тым, якую-ж с.-г. кнігу трэба лічыць добрай ці карыснай для селяніна. Вядома, што запраўднай сялянскай кніжкі наш селянін яшчэ ня мае, а калі яна і ёсьць, то вельмі ў малым ліку. Але так ці іначай гэта літаратура ствараецца: ёсьць ужо аўтары-папулярызатары (часта сярод самых сялян,*) ёсьць аграномы, якія працуюць на мясцох і добра ведаюць умовы свайго раёну, ёсьць працы нашых малых дасьледчых установ, ёсьць значныя практычныя дасягненьні сялян-культурнікаў і сялян-дасьледчыкаў і г. д.

Асаблівасьці сельскай гаспадаркі Беларусі, часта з мала прыметнымі драбніцамі, а таксама і ўсе асаблівасьці прыродна-гістарычныя, эканамічныя і культурна-бытавыя можна вывучаць і ведаць толькі на падставе нашай мясцовай літаратуры. Сюды належыць сялянская і сельска-гаспадарчая (агранамічная і эканамічная) літаратура і розныя выданьні ЦСУ, Дзяржпляну і г. д.

Даволі назваць яшчэ гадавыя справаздачы і працы дасьледчых станцый (Менскай балотнай і агранамічнай, Віцебскай, Тураўскай, Магілёўскай, усіх станцый с.-г. акадэміі, суседняй Навазыбкаўскай станцыі), як самую неабходную літаратуру для мясцовага агранома. Таксама трэба ўспомніць аб некаторых выданьнях Дзяржаўнага Выдавецтва БССР**) і аб выданьнях Наркамзему, праўда, лікам яшчэ вельмі абмяжованых, але як самых неабходных і цесна зьвязаных з нашымі с.-г. асаблівасьцямі.

Вось у кароткіх рысах тая літаратура, якую трэба лічыць мясцовай і якую трэба мець на кожным агранамічным вучастку, лясьніцтве, усіх АКРЗА, шмат што ў с.-г. саветах і гуртках, хатах-чытальнях, школах і г. д. Калі дадаць сюды яшчэ некалькі часопісаў («Наш Край», «Плуг», «Каапэрацыйнае Жыцьцё» і інш.), то будзем мець амаль поўны сьпіс мясцовай сельска-гаспадарчай і блізка зьвязаных з ёю галін літаратуры.

На падставе гэтай мясцовай літаратуры і сваіх назіраньняў нашы вучастковыя аграномы могуць вывучаць свае раёны ў прыродна-гістарычным і с.-г. кірунку, а іншыя нізавыя працаўнікі —у галінах, якія ім блізкі і цікавы.

А вывучаць сваю краіну мясцовым працаўнікам, як і ўсім іншым, вельмі патрэбна, бо ад гэтага ў значнай меры залежыць умелая пабудова плянаў працы і правядзеньне іх у жыцьцё.

Напрыклад, нашы аграномы вельмі часта спасылаюцца, што перашкодаю к абраньню таго ці іншага правільнага шматпольнага севазвароту, або выразнага кірунку сялянскай гаспадаркі —зьяўляецца нявывучанасьць і няведаньне асаблівасьцяў свайго раёну.

Ня толькі вывучэньне паасобных раёнаў і ўсёй Беларусі пры савецкай уладзе зьяўляецца пытаньнем бягучага дня. Мы бачым, што цяпер гэта вывучэньне праводзіцца ў шмат якіх кірунках. Усё тое, што ўжо дасьледавана, апісана і вывучана кожнаму працаўніку напэўна трэба ведаць. Спосабам жа ці сродкам для гэтага і служыць мясцовая кніга. Гэтай кніжцы і літаратуры трэба аддаваць перавагу перад шмат якімі выданьнямі, тэмамі для якіх была гаспадарка, або прырода іншых вобласьцяў СССР.

А між тым, часта можна назіраць зусім недарэчнае схіляньне галавы выключна перад «аўтарытэтамі» (кніжкамі і часопісамі), якія надрукованы толькі ў Маскве, Ленінградзе і г. д. і зусім слабую зацікаўленасьць тым, што напісана аб Беларусі ў нас.***)

Патрэбна было б лічыць, як правіла, што ва ўсіх кнігарнях, бібліятэках, кутках, на кніжных палічках пры каапэратывах і с.-г. складах, якія дзе ёсьць ці арганізуюцца, павінна знаходзіцца ў першую чаргу мясцовая літаратура.

С. Тупяневіч.

*) Некаторыя дапісчыкі часопісі „Плуг“, газ. „Беларуская Вёска“ і інш.

**) Да 200.000 экз. сялянскай с.-г. літаратуры за 1925 г.

***) На тэхнічнай нарадзе аграномаў Менскай акругі (4—5 1 26) акруговы аграном робіць інфармацыю аб с.-г. літаратуры і папаўненьні бібліятэк аграпунктаў. Амаль бяз спрэчак прымаецца такая рэзалюцыя: „**Свидетельствовать списки с.-х. литературы через ОКРЗО. Выписку с.-х. литературы производить через профсоюз Рабземлеса или издательство „Новая Деревня“. Настаивать на получении большей скидки**“. Хоць бы слова аб тым, каб мець у першую чаргу мясцовую літаратуру. А яна, вядома, ня ўсюды і ня ўся ёсьць. (С. Т.).

БЮЛЕТЭНЬ № 10.

Аб паступленьні адзінага сельска-гаспадарчага падатку.

За час з пачатку кампаніі да 31 студзеня 1926 г.

АКРУГІ	Паступіла падатку.		% выпаўн. за выл. скідак.		УВАГА.
	З 16 да 31 студзеня 1926 г.	З пачатку кампаніі.	К каляндарнаму заданьню 1-II 1926 г.	К гадавому заданьню.	Скідкі дадзены на ____
1. Мазырская — —	23.742	341.454	78,8 проц.	70,9 проц.	1·I
2. Бабруйская — —	33.375	600.108	70,5 „	63,5 „	„
3. Калінінская — —	40.807	376.337	66,5 „	59,9 „	„
4. Полацкая — — —	51.401	359.195	66,3 „	59,7 „	1 XII
5. Магілеўская — —	58.485	554.864	64,7 „	58,3 „	1·I
6. Барысаўская — —	31.132	324.672	64,6 „	58,1 „	„
7. Слуцкая — — —	29.643	369.882	64,5 „	58,1 „	„
8. Віцебская — —	69.181	590.227	63,0 „	56,7 „	„
9. Аршанская — —	42.530	423.301	62,4 „	56,1 „	„
10. Менская — — —	90.984	689.704	62,3 „	56,1 „	„
Па БССР — —	471.280	4629.744	65,7 проц.	59,1 проц.	—

Справу с.-г. падатку трэба падварушыць.

Весткі аб паступленьнях сельска-гаспадарчага падатку на Беларусі за пэрыяд з 16 га па 31-га студзеня сьведчаць аб далейшым слабым ходзе кампаніі. Лічбы вестак іэноў прымушаюць казаць аб кепскім становішчы. За справаздачныя два тыдні паступіла 471.280 руб., а ўсяго ад пачатку кампаніі 4.629.744 руб. Каляндарнае заданьне 2 тэрміну (на 15 студзеня) за вылічэньнем дадзеных збавак і палёгак складае суму ў 4.698.403 руб. Такім чынам, заданьне на 15-га студзеня ў сярэднім на Беларусі яшчэ ня выканана і к 1-му лютага. Недабор другога тэрміну складае суму ў 70.000 р., але фактычная нядоімка другога тэрміну плацяжу шмат большая гэтае сумы, бо многія плацельшчыкі аддалі цалком належачы з іх падатак за год. Гэтая лішка пакрывае значную частку недаімкі другога тэрміну. Па паасобных акругах паступленьне сельска-гаспад. падатку мае вось які стан:

Сто процантаў заданьня на 1-га студзеня ў тэрмін выканалі толькі Мазырская і Бабруйская акругі. К 1-му лютага выкананьне 100 проц. другога тэрміну адзначаецца ў Калінінскай і Полацкай акругах.

Рэшта шэсьць акругаў к 1-му лютага яшчэ ня выканалі свайго каляндарнага заданьня на 15 студзеня.

Паслабленьне тэмпу паступленьня падатку было адзначана яшчэ ў сьнежні месяцы. Ужо тады была зьвернена ўвага акруговых выканаўчых камітэтаў і раёных выканаўчых камітэтаў на патрэбу дапасаваньня спосабаў для ўзварушэньня кампаніі па сельска-гаспадарчым падатку. Аналіз кампаніі па сельска-гаспадарчым падатку бягучага году сьведчыць, што няма прычын эканамічнага характару, якія ўплывалі-б на выкананьне недаімачнасьці па падатку. Аснаўная прычына слабасьці паступленьняў заховваецца ў арганізацыйных памылках, лічбах мэханізму.

Як агульнае зьявішча, трэба заўважыць на бязьдзейнасьць і пасыўнасьць у правядзеньні кампаніі па збору падаткаў, у чым вінаваты сельсавет. А гэта ў сваю чаргу тлумачыцца бязьдзейнасьцю раёных выканаўчых камітэтаў і адсутнасьць належнага нагляду і кіраўніцтва з боку акруговых выканаўчых камітэтаў.

Калі зразумелай была некаторая стрыманасьць у адносінах неплацельшчыкаў падатку, у зьвязку з аканчаньнем тэрміну плацяжу, дык **няпрыняцьце мер у адносінах неплацельшчыкаў у працягу двух тыдняў пасьля скончэньня тэрміну, нічым ня можа быць апраўдана.**

Трэба адзначыць, што дэкрэтыраваныя палёгкі па малазаможнасьці цалкам выкарыстаны, дадатковы збавачны фонд раёных выканаўчых камітэтаў для бядняцкіх і малазаможных гаспадарак таксама ўжо скарыстаны, гаспадаркі, якія мелі шкоду ад стыхійных напасьцяў, атрымалі палёгкі па падатку. Такім чынам, зусім або часткаю неплацяжаздольныя гаспадаркі вызвалены ад усяго ці часткі належачага падатку. Застаючымся недаімшчыкам трэба напомніць аб іх павіннасьцях перад дзяржаваю, а ў адносінах да злосных неплацельшчыкаў павінны быць прыняты энэргічныя меры.

Бліжэйшы месяц зьяўляецца рашаючым для кампаніі па сельска-гаспадарчаму падатку. На гэты пэрыяд прыпадае значная частка вызначанае гадовае сумы падатку: люты м-ц зьяўляецца рэкордным у адносінах найбольшага запасу ў сялян вольных грошай. У сакавіку пачынаецца падрыхтоўка да веснавое пасеўнае кампаніі, і гэты пэрыяд ужо найбольш нездавальняючы ў адносінах сысканьня падатку.

Калі мы ў цяперашні момант стаім перад пагрозай невыкананьня гадавога заданьня па сельска-гаспадарчым падатку, ды пры нявыкарыстаньні бліжэйшага пэрыяду, мы станем перад фактам зрыву кампаніі.

Сучаснае становішча вымагае прыняцьця ўсіх мер к таму, каб узмоцніць тэмп паступленьня падатку на бліжэйшы пэрыяд.

Важнейшую ролю ў гэтым павінен сыграць нізавы савецкі апарат, які праводзіць усю кампанію па сельска-гаспадарчым падатку.

Ня меншая адказнасьць ускладаецца на акруговыя выканаўчыя камітэты, якія павінны нясупынна наглядаць за тым, каб дырэктывы цэнтральных органаў па правядзеньню кампаніі непарушна выконваліся месцамі.

Толькі ўзмоцненая ўвага да сельска-гаспадарчага падатку акруговых выканаўчых камітэтаў, раёных выканаўчых камітэтаў і сельсаветаў у бліжэйшым пэрыядзе кампаніі забясьпечыць выкананьне гадавога заданьня.

Праца агранамічнай сеткі БССР за 1924-25 год.

Колькасны стан агранамічнага пэрсаналу сеткі.

Трэба сказаць некалькі слоў аб складзе мясцовае агранамічнае сеткі.

Усяго ў пачатку апэрацыйнага году мелася агранамічнага пэрсаналу ў акругах 188 чалавек, з іх пры акруговым зямельным аддзеле 25 чалавек, у раёнах (агранам. вучастках) 163 чал.

На 1-га кастрычніка 1925 г. уся агранамічная сетка налічвала ўжо 257 чалавек, з іх пры акруговым зямельным аддзеле 27 чалавек, у раёнах 230 чалавек. Як відна, павялічэньне адбылося за кошт пашырэньня колькаснага стану раённага агранамічнага пэрсаналу.

У цяперашні час, згодна вестак на 1-га студзеня, на месцах было 287 чалавек агранамічнага пэрсаналу.

Па кваліфікацыі пэрсаналу склад таксама прыкметна палепшыўся. Напрыклад: прыбавіўся лік асоб з вышэйшай асьветай з 10,5 проц. у пачатку году да 16 проц. у канцы.

У сярэднім на адзін агранамічны вучастак, роўны аднаму адміністрацыйнаму раёну і абслугоўваемы ў мінулым годзе адным аграномам і адным памоцнікам, прыпадала: сельсаветаў 12, населеных пунктаў 263, гаспадарак з пасевамі 6688, пасяўнога пляцу 24927 дзесяцін.

Распаўсюджаньне сельска-гаспадарчых ведаў.

Праведзена 127 кароткатэрміновых курсаў для сялян з 6820 слухачамі. Найбольшы лік курсаў праведзен у акругах: Віцебскай (32), Бабруйскай (23), Барысаўскай і Менскай (па 17) Павялічэньне ў параўнаньні з мінулым годам: па ліку курсаў на 92 проц., па ліку слухачоў на 101 проц.

Апроч курсаў агранамічным пэрсаналам было праведзена пры хатах-чытальнях, сельска-гаспадарчых гуртках, на паасобных сходах і г. д. 8054 чытаньні і гутаркі з агульным лікам слухачоў 318360. Рабіліся даклады на 496 сялянскіх канфэрэнцыях і сходах з агульным лікам удзельнікаў звыш 37000 чалавек. Больш-менш сыстэматычна абслугоўвалася каля 250 сельска-гаспадарчых гурткоў (па 2-3 у раёне). Абслужыць усе існаваўшыя зімой 538 сельска-гаспадарчых гурткоў агранамічным пэрсанал ня меў фізычнае магчымасьці.

Агранамічны пэрсанал прымаў чынны ўдзел у наладжаньні мясцовых сельска-гаспадарчых выставак. Найбольшы лік выставак быў дапасаваны да сьвяткаваньня „Дню ўраджаю“. У гэты час было арганізавана ўсяго па БССР 95 раёных сельска-гаспадарчых выставак і адна акруговая (у гор. Оршы). На гэтых выстаўках прыняло ўдзел у якасьці экспанентаў 13192 сялянскіх гаспадарак (93,6 проц. агульнага ліку экспанентаў). Выдана было ўсяго прэміі 6991, з іх матар'яльных (галоўным чынам машынамі і прыладамі)—4034 на суму 23553 рублі. Наведалася на выстаўкі звыш 253000 чал.

Апроч гэтых выставак у некаторых акругах (напрыклад, у Менскай, Барысаўскай і Бабруйскай) вясною і ўлетку былі праведзены спэцыяльныя выстаўкі па жывёлаводзтву. На выстаўках агранамічным пэрсаналам былі праведзены чытаньні, даклады, аграсуды.

Было закладзена ў раёнах на сялянскіх землях 2007 палявых і 77 сенажатных вучасткаў усяго на пляцы 472 дзесяціны, больш усяго з мэтай прапаганды мінэральных угнаеньняў, карняплодаў, лубіну і сэрадэлі. Было праведзена паказальных кармленьняў жывёлы ў 32 пунктах з 97 каровамі.

З тою-ж мэтаю наладжваліся аграномам сялянскія экскурсіі. 32 селяніны Полацкае акругі наведаліся на Новазыбкаўскую дасьледчую станцыю і 20 сялян Бабруйскае акругі на гэтую-ж самую станцыю. Апроч таго, былі экскурсіі на Тураўскую і Менскую дасьледчыя станцыі.

Палепшаньне якасьці пасеўнага матар'ялу.

У пэрыяд пасеўных кампаній праводзілася масавая ачыстка і сартыроўка насеньня. Усяго ў раёнах працавала сартыровак агранамічных вучасткаў, савецкіх гаспадарак і каапэрацыі каля 800 штук, з іх машын агранамічных вучасткаў каля 450 у складзе 156 пераяздных абозаў. Усяго за год ачышчана гэтымі машынамі 1430000 пудоў, ці на 103 проц. больш мінулага году.

Пратраўлена збожжа 67430 пудоў з іх больш усяго ў Слуцкай акрузе (у мінулым годзе пратраўлена 32240 пуд.). Было разьмеркавана вясной праз агранамічны пэрсанал сартавога насеньня аўса 11330 пуд., ячменю 32116 п.

Арганізацыя шматпольных званротаў і ўдзел у землеўпарадкаваньні.

Праведзена праца па арганізацыі шматпольных севазваротаў у 2709 пунктах для 12360 сялянскіх гаспадарак з агульным пляцам пашні 100.038 дзес., з якога на долю пасёлкаў і селішчаў прыпадала 73503.

Было разьмяркована вясной канюшыны 14921 пуд., лыгі 17032 пуд., лубіну 25910 пуд., сэрадэлі 4870 пуд. і 101000 пуд. аўса і ячменю.

Найвялікшы абхват працы па шматпольлю прыпадаў на акругі: Магілёўскую, Бабруйскую, Аршанскую і Калінінскую.

Удзел у сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

Удзелу ў будаўніцтве і ўмацаваньні мясцовае каапэрацыі агранамічны пэрсанал аддаваў шмат увагі.

Пры непасрэдным удзеле аграномаў былі заснаваны каапэрацыйныя аб'яднаньні: у Магілёўскай акрузе 7, Калінінскай 22, Бабруйскай 38, Барысаўскай 17 і Віцебскай 93. У Менскай акрузе агранамічным пэрсаналам арганізована акруговае таварыства па гадоўлі жывёлы.

У Магілёўскай акрузе пры ўдзеле агранамічнага пэрсаналу праведзена абсьледаваньне ўсіх 42 калектыўных гаспадарак акругі.

Прэміраваньне жыхарства за с.-г. палепшаньні.

Усяго, згодна вестак, сабраных аграномамі, было ўзнагароджана машынамі, прыладамі, насеньнем і ўгнаеньнямі 25 цэлых раёнаў і с-саветаў, 494 селішчы і пасёлкі, 125 калектыўных гаспадарак, 60 с.-г. т-ваў, 224 паасобныя сялянскія гаспадаркі. Усяго выдана прэмій, апроч выставачных, на суму 88457 р. Вызначаны прэміяльны фонд у цэлым па Беларусі скарыстаны на 99 проц.

С.-г. саветы.

Для большае сувязі з жыхарствам і ўцягненьня ў агрыкультурную працу найбольш перадавых слаёў вёскі аграномамі было арганізавана 87 раёных с.-г. саветаў (поўнасьцю па адным на раён, не арганізавана толькі ў трох акругах). Згодна вестак з 8 акругаў (апроч Мазырскае і Аршанскае) у склад с. г. саветаў уваходзіла ўсяго 2448 ч., з іх прадстаўнікоў ад неарганізаванага сялянства 55,2 пр., с.-г. каапэрацыі 14,8 пр. к-таў узаемадапамогі 11,7 пр., зямельна-тэхнічных працаўнікоў 12,2 пр. Саветы ў большасьці раёнаў мелі па два скліканьні і надалі большай шпаркасьці мясцовай працы.

Параўноўваючы кірунак і абхват праробленае агрыкультурнае працы з некаторымі гаспадарча-каштоўнымі вынікамі мінулага с.-г. году, напрыклад, значным пашырэньнем пасеўнага пляцу пад кармавымі травамі, лубінам, бульбай, вялікім павышэньнем запатрабаваньняў на мінэральныя ўгнаеньні, с.-г. начыньне, прыкметным розьвіткам спэцыяльных відаў с.-г. каапэрацыі, асабліва масларобчых хаўрусаў можна сказаць: мясцовая аграномія рабіла ўсё ад яе залежачае ў агульнай працы, якая накіроўвалася на шлях дапамогі працоўнаму сялянству Беларусі.

Аграном А. Міхайлаў.

У МЕНСКУ.

Сялянская ўзаемадапамога і пасяўная кампанія.

У наступную пасяўную кампанію забясьпечаньне незаможных сялян яравым насеньнем ускладзена выключна на вясковыя камітэты ўзаемадапамогі.

Па кожнай акрузе неабходна загатовіць насеньня да 25.000 пуд.

З гэтае прычыны ЦК сялян. узаемадапамогі БССР запрапанаваў акруговым і раённым камітэтам зараз-жа распачаць на мясцох збор недаімачных ссудаў і сяброўскіх узносаў.

Да рэформы сельска-гаспадарчага падатку.

Пры Наркамфіне адбылася нарада, з удзелам сябroў ЦВК ад сялян, па пытаньню аб рэформе с.-г. падатку.

Нарада прызнала неабходным рэфармаваць с.-г. падатак у бок прыбліжэньня яго да падаходнага падатку.

Таксама ўхвалена абкладаньне крыніц гаспадаркі, якія носяць прамысловы характар.

Асновай пры ўчоце гаспадарак па с.-г. падатку намечана лічыць не пасеў, а пашню.

Апроч таго, нарада выказалася за вылічэньне даходу па с.-г. падатку не з гаспадаркі, а з едака.

У прэзыдыуме Менскага АВК.

Барацьба з неакуратнымі плацельшчыкамі.

Прэзыдыум АВК пастанавіў прасіць належныя ўстановы зацьвердзіць такое палажэньне, каб зысківаць праз суд кватэрную плату з такіх кватэракарыстацеляў, якія ня ўносяць яе ў працягу месячнага тэрміну.

Выключэньне можна рабіць толькі для беспрацоўных.

Субсыдыі на кватэрнае будаўніцтва.

АВК просіць СНК БССР, пачынаючы з 1926-27 бюджэтнага году, выдаваць штогодна ў працягу цэлага шэрагу гадоў па 500 тыс. руб. як дзяржаўную субсыдыю на кватэрнае будаўніцтва.

Цэлявы падатак на кватэрнае будаўніцтва.

Прэзыдыум АВК зацьвердзіў пастанову аб зысканьні падатку з непрацоўнага элементу, які павінен пайсьці на кватэрнае будаўніцтва.

Стаўкі для г. Чэрвеня ўстаноўлены ў размеры 25 проц. менскіх ставак.

Па Белсельсаюзу.

Зьезд упаўнаважаных.

На 5 сакавіка г.г. намечан зьезд упаўнаважаных Белсельсаюзу.

На гэтым зьезьдзе, сярод іншых пытаньняў, будзе пастаўлен даклад аб становішчы калектыўных гаспадарак і аб крэдытаваньні сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

Нізавая сець сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

Ужо закончыліся перавыбары праўленьняў нізавой сеці сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

Гэтыя перавыбары па 6 акругах далі наступныя рэзультаты: лік выбраных сяброў праўленьняў—770, з іх партыйцаў—147, беспартыйных—623, сялян—509 (66,1 проц.), рабочых—86 (11 проц.); 33,1 проц. сяброў праўленьня—безьзямельныя сяляне, 26,5 проц.—маюць зямлі ад 1 да 3 дзес.

Рост каапэрацыйнай сеці.

Арганізацыйнае становішча нізавой сеці сельска-гаспадарчай каапэрацыі характарызуецца наступнымі лічбамі: на 1-га кастрычніка 1924 г. існавала 256 сельска-гаспадарчых таварыстваў, 114 крэдытных, 387 калектыўных гаспадарак, 29 малочна-масларобных арцеляў і г. д.

К канцу апэрацыйнага 1924-25 г. налічваецца: 249 сельска-гаспадарчых таварыстваў, 115 крэдытных, 373 калектыўных гаспадарак і 41 малочная арцель.

Агулам, па ўсёй сельска-гаспадарчай каапэрацыі нізавая сець узрасла на 55 арганізацый.

Рост спэцыяльных відаў каапэрацыі.

Значна ўзрасьлі спэцыяльныя віды каапэрацыі: малочныя арцелі—з 29 да 41, мэліарацыйныя—з 21 да 27, машынныя—з 4 да 15, садова-агародныя—з 16 да 25 і пчалярскія—з 4 да 10 арцеляў.

Новыя сельска-гаспадарчыя таварыствы.

У апошнія часы на Беларусі арганізавалася 6 новых насеннаводных таварystваў, 1 па электрыфікацыі і 1 лесапрамысловае т-ва.

У сучасны момант гэтыя таварыствы значна пашырылі сваю працу.

Да зьезду зямельных і лясных працаўнікоў БССР.

Сёньня, 5 лютага, у 7 гадзін вечара адчыніцца ўсебеларускі зьезд зямельных і лясных працаўнікоў. Адчыненьне адбудзецца ў клюбе Менскага акр. выкан. к-ту (Пляц Волі).

Экзамены на зубных дактароў.

Галоўпалітасьветы дазволіў асобам, якія скончылі зубаўрачэбную школу, трымаць экзамен пры мэдфаку БДУ на зубных дактароў.

Курсы пажарнікаў.

Галоўпрафасьветы разглядае праэкт арганізацыі курсаў для падрыхтоўкі пажарных работнікаў. Курсы разьлічаны на 40 асоб і будуць цягнуцца год.

Пажарны інвэнтар для Беларусі.

Праўленьне Маскоўскага акцыянэрнага таварыства «Вэок» выдзеліла 60 кампілектаў пажарнага інвэнтару для пажарных вясковых дружын БССР.

Гэтыя кампілекты адпушчаны ў выглядзе доўгатэрміновага крэдыту.

1.500.000 на кватэрнае будаўніцтва БССР.

Цэнтральны Камунальны Банк асыгнаваў для БССР крэдыт на кватэрнае будаўніцтва ў суме 1.500.000 р.

З гэтага ліку 520.000 р. мае быць вызначана для Менскай акругі.

Барацьба з растратамі.

У апошні час заўважаны недахопы грошай у касах і гатовых фабрыкатаў у працоўных калектывах.

У зьвязку з гэтым НКПр. запрапанаваў месцам узмацніць працу рэвізійных камісій і зьнішчыць безгаспадарчасьць.

Новы завод.

Каб задаволіць мясцовыя патрэбы сялянства ў цэгле, у г. Клімавічах мае быць пабудаваны новы завод для вырабу пясчана-вапельнай цэглы.

Завод будзе пабудован на сродкі Акруговага Вык. Камітэту.

Праца кватэрнага стала Менскага аддзелу камун. гаспадаркі.

За пэрыад з 1 кастрычніка 1925 г. да 1 лютага 1926 г. кватэрны стол акруговага аддзелу камун. гаспадаркі выдаў 369 ордэраў (на 74 кватэры і 295 на пакоі).

Агулам кватэрны стол за гэты пэрыад адпусьціў памяшканьне 1016 асобам.

Нацыяналізацыя дому „Миншвей“.

Прэзыдыум ВСНГ хадайнічае перад адпаведнымі органамі аб пераводзе дому «Миншвей» з фонду муніцыпалізаванай маемасьці ў фонд нацыяналізаванай і аб замацаваньні яго за фабрыкай «Меншвей».

Перагляд праэкту кодэксу законаў аб працы.

Н. К. Пр. апрацаваў праэкт агульна-саюзнага кодэксу законаў аб працы. Дзеля дэтальнага перагляду гэтага праэкту пры ВСНГ утворана спэцыяльная камісія.

Газавы завод для навуковых установаў.

Газавы завод, які быў у веданьні Менскага с.-гаспадарчага інстытуту, перадаецца Дзяржаўнаму Унівэрсытэту.

Перадача выклікаецца тым, што ў першую чаргу завод павінен абслугоўваць усе навуковыя і вучэбныя ўстановы.

У Беларускім дзяржаўным вандроўным тэатры пад кір. Галубка.

6-га лютага — спэктакль у Беларускай Хатцы. Драма „Пан Сурынта“, у 4-х актах.

7-га лютага—у Доме Працаўнікоў Асьветы драма „Бязродвы“.

8-га лютага—трупа па загаду Палітасьветы НКА выяжджае ў Чэрвень.

На Біржы Працы.

2 лютага паслана на працу: па разумовай сэкцыі—4 асобы, па сэкцыі фізычнай працы—3 чалавекі.

У Мэталасындыкаце.

Завоз.

Беларуская кантора Мэталёсындыкату за мінулыя 3 месяцы ўвязла з РСФСР і здала мясцовым арганізацыям гэткую колькасьць мэталаў: жалеза 615 тон, бляхі—1.456 скрынак і пасуды розных—90 тон.

Выраўненьне коштаў.

Прыняты крокі да зьнішчэньня ў нізавой гандлёвай сетцы стракатасьці коштаў на аднатыпныя мэталічныя вырабы ў розных раёнах, што наглядаецца ў сучасны момант.

Перавозка грузаў па вадзе.

Упаўнаважаны Нар. Кам. Шлях. Зносін у БССР падагуліў вынікі перавозкі грузаў праз галоўныя прыстані за навігацыю мінулага году, прычым вынікі выявіліся ў наступным:

Прыстань Сураж.

Адпраўлена хлебных грузаў, лесаматар'ялаў і інш.—276 тон, прыбыло тавараў—109 тон.

Прыстань Бешанковічы.

Адпраўлена хлебных грузаў, солі, дрывясіны і інш.—1.214 тон, прыбыло—2.964 тоны.

Прыстань Улла.

Адпраўлена хлебных і іншых грузаў—143 тон, прыбыло—1.254 тон.

Прыстань Полацк.

Адпраўлена хлебных грузаў, дрывясіны і інш.—264 тонны, прыбыло—372 тонны.

МАСТАЦКІЯ ВЕСТКІ.

○ Пры Галоўпалітасьветы распачала сваю працу спэцыяльная камісія па апрацоўцы папярэдняга пляну працы тэатральных калектываў у сэзон 1926-27 году. На чале камісіі старшынствуе М. Бялуга. Выдзелен шэраг падкамісіяў, якія падрыхтоўваюць належны матар'ял па паасобных калектывах для дакладу яго пленуму камісіі.

○ Лік п'есаў, прадстаўленых на конкурс для вясковае і клюбнае сцэны, даходзіць да ста. Шэраг знаўцаў драматычнае літаратуры і сцэны чытаюць гэтыя п'есы. Можна спадзявацца, што конкурс адбудзецца ўсё-ж у канцы лютага.

○ Рэжысэр М. Папоў закончыў працу з трупаю БД Тэатру па пастаноўцы мальераўскага „Дандэна“. Ідзе шытво вопратак і канчаюць пісаньне дэкарацыяў.

Ужо папярэдняе азнаямленьне з характарам гэтае пастаноўкі запэўняе, што „Дандэн“ займе адно з першых месц у рэпэртуары „пастановачных“ п'есаў БДТ'у. Музыка ў большасьці мальераўскіх часоў. Надворнае афармленьне, балет і наогул інтэрмэдыі—усё гэта, разам з дасканалаю ігрою нашых артыстых, павінна забясьпечыць посьпех новай прэм'еры.

○ Рэжысэр БД Тэатру А. Міровіч вядзе падрыхтоўчую працу па пастаноўцы „Віра“. П'еса ставіць шмат труднасьцяў з надворна-сцэнічнага афармленьня. Аднак, іх удалося пазбыцца, дзякуючы замыслам як пастаноўшчыка-рэжысэра, так і мастака-дэкаратара О. Марыкса, які ўдзельнічае ў гэтай пастаноўцы.

○ Бліжэйшым новым спэктаклем БДТ'у пойдзе „Спадчына“—п'еса Потшэра, якую ставіць М. Папоў.

○ Трупа Дзярж. Вандроўнага Тэатру У. Галубка распачала сталa працу над новым сваім рэпэртуарам. Рэжысэр БДТ'у А. Міровіч разам з У. Галубком працуюць над „Плытагонамі“ апошняга. Роўнай працы шмат перашкаджаюць частыя пасылкі трупы ў правінцыю.

○ Цішка Гартны чытаў нядаўна перад абранаю ім аўдыторыяю людзей, блізкіх да драматургіі і сцэны, сваю новую драму, у якой ён малюе цэнтр раёну з яго мяшчанскаю часьцей за ўсё атмасфэраю абкружэньня. Пасьля некаторых патрэбных падправак п'еса пойдзе ў адным з нашых белар. тэатраў.

○ Малады драматург Шашалевіч перарабляе зараз сваю новую драму, пасьля чаго яна будзе прынята, хутчэй за ўсё, БД Тэатрам.

○ Вядзецца зараз рэдакцыйны перагляд шэрагу перакладных п'есаў новага рэпэртуару БДТ'у; між іншым „Жартаўніцы з Віндзору“ Шэкспіра, пераклад якое канчае паэта Дуброўскі.

○ Пад наглядам В. Сэляха і А. Бясьсьмертнага ідзе паступовая падрыхтоўка сіл БД Музтэхнікуму (як яго некаторых выкладчыкаў, так і слухачоў) да пастаноўкі ў першых ліках мая мес. опэры на белар. мове.

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА**

21-га лютага 1926 году ў Лошанскім с.-савеце, Узьдзенскага раёну, будзе разглядацца справа аб скасаваньні шлюбу грамадз **ВЕРАЎКА** Ульляны Яфімавай і **ВЕРАЎКА** Андрэя Язэпава. Шлюб адбыўся 26-га мая 1913 году ў Хатлянскай царкве.

Менскі Акруговы П/аддзел ЗАГС выклікае на 6 сакавіка 1926 г. грам. **ПАНЦАРЖЫНСКУЮ** Брыгіду Аляксандраву па справе аб скасаваньні шлюбу [illegible] гр. **ПАНЦАРЖЫНСКІМ** Леонцем Пятровым.

Загадчык П/аддзелу ЗАГС Менакрвыканкому Прытулецкі.

Прэзідэнцкая бібліятэка Рэспублікі Беларусь

Апавяшчэньні.

— У нядзелю, 7-га лютага, роўна а 12 гадзін дню ў клюбе Карла Маркса склікаецца сход актыву Менскай арганізацыі КП(б)Б пры парадку дню: **„Вынікі праверкі абсьледаваньня прадпрыёмстваў і далейшыя задачы работы ў горадзе“.**

Запрашаюцца: сэкратары ячэек КПБ, старшыні фабзаўкомаў, дырэктары абсьледаваных прадпрыёмстваў (камуністы), сэкратары ячэек ЛКСМБ абсьледаваных прадпрыёмстваў, фракцыі прэзыдыуму ЦСПСБ і ЦП саюзаў, сябры прэзыдыуму СНК, ВСНГ, ЦБК, сябры бюро ЦК КПБ, сябры АК КПБ, сябры бюро райкомаў КПБ і ЛКСМБ, сябры ЦКК і АКК і сябры камісій па абсьледаваньню прадпрыёмстваў.

— Нарада бюро лекавых ячэек Ляхаўскага раёну КП(б)Б адбудзецца сёньня, 5 лютага, а 7-й гадзіне вечара ў памяшканьні Ляхаўскага райкому.

Парадак дню застаецца бяз зьмены. Яўка ўсіх сяброў і кандыдатаў бюро лекавых ячэек Ляхаўскага раёну абавязкова.

Просьба не пазьніцца.

ТЭАТР—КІНО

Бел. Дзярж. ТЭАТР.	Пятніца, 5-га лютага. **Зачынены спэктакль для Ўсебеларускага зьезду ЛКСМБ.**
Кіно „Красная Звезда“	З прычыны выключнага посьпеху будзе ісьці яшчэ 6 дзён—з 2 па 7 лютага—**сусьветная фільма „НІБЕЛУНГІ“.** 1-я сэрыя.
Кіно „Пролетарий“	**„ШЛЯХ ДА ШЧАСЬЦЯ“.** Звыш праграмы—**«Прыезд аўстрыйскай дэлегацыі ў БССР“.**

ЗГУБЛЕНЫ:

— Сябр. кніж., выд. Тамбоўскім саюз. „Всемедикосантруд“, трохгадовы стаж аб працы, выд. „Тамбоўскім „вайсковым шпіталям, Зарэмба М. І., кв. 496.

— Каапэрац. кніж. МЦРК, выд. саюз. харчавікоў, Крывенку І. М., кв. 497.

— Мэтрычны выпіс, выд. Менскім Загсам, Змачынскай М. В., кв. 498.

— Парт. біл. № 109771, выд. палітаддз. 1-й Томскай кав. дыв., Цырулю А. Ю., кв. 499.

— Пашп., выд. Менск. акр. міліц. Любошыцу Я. А. кв. 500.

— Каапэрац. кніж. МЦРК; выд. саюз. «Всемедикосантруд», Цыркінай Д. Н., кв. 501.

— Каапэрац. кніж. МЦРК. № 4135, выд. саюз. харчавікоў, Ліндверу Ш. П., кв. 502.

— Пашп. № 1837, выд. Менск. акр. міліц.. Ціткінскаму А. Х., кв. 503.

— Мэтрычны выпіс № 14580, выд. Менск. Загсам, Левінсону І. Л., кв. 546.

— Сябр. кніж. № 1210, выд. «Всемедикосантруд», пасьведч. № 2-175, выд. БДУ, Салавейчыку В. Д. 547.

— Парт. біл. № 49428, выд. гаррайкомам, сябр. кніж., выд. саюз. друкароў, Рудаву Г. І., кв. 548.

— Часовае пасьведч., выд. Менск. акр. ваен. кам., Юцкевічу І. С., кв. 549.

— Мэтрычны выпіс № 10754, выд. Менск. Загсам, Вашкевічу А. А., кв. 550.

— Пашп. № 148, выд. Менск. акр. міліц., Васільеву І. П., кв. 551.

Пашп., выд. Менск. акр. Міліц. Рудніцкаму Л. Е., кв. 552.

— Часовае пасьведч., выд. Менск. акр. ваен. кам., Аксельроду Х. В., кв. 553.

— Пашп., выд. Менск. акр. міліц., Клебанаву Е. І., кв. 554.

— Пасьведч. замест сябр. кніж. № 76 выд. Горацкім раён. прафсаюзам швэйнікаў, Воранаву В. М., кв. 555.

Часовае пасьведч., выд. Палтаўск. міліц., Сечко С. Т., кв. 556.

— Лекавая кніж., выд. Менск. страхкас., сябра саюзу хімікаў, Цейтову М. Л., кв. 557.

— Лічн. кніж. № 55, выд. Менск. акр. ваен. кам. Круглікаву Д. А., кв. 558.

— Сябр. кніж., выд. саюз. дрэваапрац., Васілеўсламу Е. А., кв. 559.

— Каапэрац. кніж. МЦРК., выд. сябр. саюз. сав. прац., Шапіро Е. І. кв. 560.

— Каапэрац. кніж. МЦРК, выд. саюз. сав. прац., Консторуму І. Я., кв. 561.

Лічн. кніж. № 2559, выд. Менскім акр. ваен. кам. Ратверу О. М., кв. 562.

— Каапэрац. кніж. МЦРК, выд. саюз., кажэўнікаў, Белаку М. Ф., кв. 563.

— Лічн. карт. № 114, выд. Бярэзінскім раён. вык. кам. Айшэчыку В. В., кв. 554.

Лічн. карт. № 21, выд. Кудрыцкім раён. вык. кам., Кудраўцаву В. П., кв. 565.

— Пасьведч. № 4-420, вы. БДУ, Храменкаву А. І., кв. 566.

— Часовае пасьведч. № 11078, выд. Менск. акр. міліц., Малаўка П. А. кв. 567.

— Мэтрычны выпіс выд. Гродненскім вал. праўл., Ціханюку М. М., кв. 568.

Лічн. кніж. № 245-18, выд. Стаўропольск. губ. ваен. кам., Якубоўскаму В. І. кв. 569.

— Сябр. кніж. № 4375, выд. саюз прац. асьветы, Кузьміцкаму К. М., кв. 570.

Лічн. кніж., выд. Самахвалаўскім раён. вык. кам., Леановічу С. Ю. кв. 571.

— Лекавая кн. № 10807, выд. саюз. нар. сувязі, Літвінай Ш. Б., кв. 484.

— Часовае пасьведч., выд. 16 раён. Ленінградзкай міліц., Клюкоўскай Ю. О., кв. 485.

— Сябр. кн. № 3877, выд. саюз. сав. служ. гандлю, Аляксандравай Г. С., кв. 486.

— Учотн. кн. № 180, выд. Астрашыцка-Гарадзецкім райвыккам.; учот. кн. на каня № 569, выд. Астрашыцка-Гарадзецкім райвыкам; акладны ліст № 519, выд. Астраш.-Гарадзецкім райвыккам., Быліцкаму І. С., кв. 488.

— Пашп., выд. Менск. акр. міліц., Ліўшыцу Э. О., кв. 504.

— Пэнсіён. кніж. № 232, выд. Менск. страх. кас., Мікуло С. Н., кв. 505.

— Каапэрац. кніж. МЦРК, выд. саюз. прац. транспарту, Шапіра І. Д., кв. 506.

— Лічн. карт. № 76, выд. б. Сёмкава-Гарадзецкім вал. вык. кам., Наўроцкаму Ф.О., кв. 508.

— Фармулярны сьпіс фэльчарыцы-акушэркі, выд. Беляюўскай бальніцай, Палтаўскай губ., Харомскага пав., Добрасердавай З. П., кв. 509.

— Каапэрац. кніж. МЦРК, выд. саюз. будаўнікоў, Рубіну Н. Р., кв. 510.

— Пасьведч., выд. Чэрамхоўскай міліц., Іркуцк. губ., мэтрычны выпіс, выд. Бельскай царквой, Гродзенскай губ., Калінаўскаму П. І., кв. 511.

— Мэтрычны выпіс, выд. Менскім Загсам, Жыгалка З. І., кв. 512.

— Пасьведч., выд. 1-ым радзільным прытулкам, Ванюкевіч К. В., кв. 513.

— Рэгістр. карт. на каня, выд. Заслаўск. раён. вык. кам., Дашчынскаму Я. С., кв. 514.

— Пасьведч. аб нязгодльнасьці да вайсковай службы, выд. Мен. акр. ваен. кам., Дашчынскаму В. С., кв. 515.

— Патэнт 2-га разр. № 194, выд. Нар. Кам. Фін., Нямкевічу М. П., кв. 516.

— Лічн. карт. № 73, выд. б. Узьдзенскім вал. вык. кам., Гулаку А., кв. 517.

— Пашп., выд. Княжацкім мяшч. старастам Магілеўск. пав., Поляк Х. О., кв. 518.

— Пасьведч. № 2433, выд. Бярдзянскай гар. міліц. Цыбулька А. О., кв. 522.

— Мэтрычны выпіс, выд. Менскім Загсам, Пфэльман Ф. І., кв. 523.

— Пашп., выд. Менск. акр. міліц., Тылевіч Д. А., кв. 524.

— Пашп. № 7023, выд. Мен. акр. міліц., Сукеніку І. А., кв. 525.

— Стаж аб службе, выд. палітаддз. 2-й Бел. дыв., Наумчык А. С., кв. 526.

— Пашп., выд. Менск. мяшч. упр., Валасевіч М. Ф., кв. 530.

— Пасьведч. аб прыпісцы да прызыўн. вуч. № 307, выд. Заслаўскім раён. вык. кам., Абрамовічу І. В., кв. 531.

— Пашп., выд. Роменскай міліц., Вольману Г. М., кв. 532.

— Мэтрычны выпіс, выд. Менск. Загсам, Зямлевічу Е. А., кв. 533.

— Спраўка, выд. д-рам Шапіра, Шылаю Т. Н., кв. 534.

— Сябр. кніж. № 1107, выд. саюз. „Всемедикосантруд“, Фрыдлянду Л. Е., кв. 535.

— Рэгістрац. карт. на каня, выд. Самахвалавіцкім раён. вык. кам., Зюлькоўскаму Н. А., кв. 536.

— Лічн. парт. справа зьяўляюшч. з 21 ліста і кандыдат. карт. № 2424, выд. Мазырск. арганізац. КПБ, Гутману С. Б., кв. 537.

— Лічн. карт., выд. Менск. акр. ваен. кам., рэгістрац. карт. на каня, выд. Мен. акр. ваен. кам., Навіцкаму К. І., кв. 538.

— Мэтрычны выпіс, выд. Менск. Загсам, Каштылян М. Б., кв. 539.

— Сябр. кніж., выд. саюз. прац. транспарту, Іванчыку І. А., кв. 540.

— Лічн. кніж. выд. Мен. акр. ваен. кам., Баброву Н. Л., кв. 541.

— Лічн. карт., выд. Менск. акр. ваен. кам., Цыркелю Г. І., кв. 542.

— Пашп., выд. Дзўгіваўск. праўлен. Віленскай губ., Віленск. пав., Зеляноўскай Н. С., кв. 543.

— Пашп. № 1845, выд. Мен. акр. міліц., Цікцінскай Х. А., кв. 544.

— Пасьведч. № 678-в. выд. Упр. Зах. чыгункі, Яськевіч З. Н., кв. 545.

— Лічн. кн., выд. Маскоўскім ваен. кам. 17 раёну, часовае пасьведч., выд. Маск. міліц. 17 раёну, Гурэвічу Б. М., кв. 574.

— Сябр. кн., выд. саюз. харчавікоў, Сазановічу М. З., кв. 575.

— Лічн. кн., выд. Сёмкава-Гарадзецкім раён. вык. кам., Лукашэвічу А. І., кв. 576.

— Пасьведч., выд. БДУ, Гурвічу Т. Л., кв. 577.

— Дублікат лічн. кн., выд. Менск. акр. ваен. кам., Шамкаловічу П. О., 578.

— Прыпіснoе пасьведч., выд. Менск. акр. ваен. кам., Кулікоўскаму А. Ф., кв. 579.

— Спраўка аб асвабадж. ад падаткаў № 2810, выд. сац. забясьпечнай, Герасімовічу П. Г., кв. 580.

— Каапэр. кн. МЦРК, выд. саюз. друкароў, Маляхоўскаму С. Б., кв. 581.

— Студэнцк. пасьведч., выд. БДУ, Буценка Н. І., кв. 582.

— Мэтрычны выпіс, выд. Менскім Загсам, Кушалеўскаму І. С., кв. 583.

— Мэтрычны выпіс, выд. Красносельскім вал. праўлен., Ждановіч А. Н., кв. 584.

— Каапэрац. кн. МЦРК, выд. саюз. швэйпром, Лапідус Г. А., кв. 585.

— Парт. біл. № 153067, выд. Чэрвенскім укомам, Закрэўскаму А. Д., кв. 586.

— Пасьведч. аб сканч. курсаў, выд. б. Бел. сел.-гас. інстытутам, Закрэўскаму А. Д., кв. 587.

— Лічн. кн., выд. Менск. акр. ваен. кам., сябр. кн. № 381, выд. саюз. прац. транспарту, Сідаровічу М. А., кв. 595.

Галоўлітбел № 15772

1-ая дзяржаўная друкарня.